

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Rapport frå tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap i Suldal kommune 21. og 28. november 2016

Tidsrom for tilsynet:	2016
Kommunen si adresse:	Suldal kommune, Eidsvegen 7, 4230 Sand
Kontaktperson i kommunen:	Beredskapskoordinator Dagfinn Helland
Fylkesmannen sitt tilsynslag:	Revisjonsleiar Grete Flåten, revisor Reidar Johnsen og observatør Maren Skåden
Dato for rapport:	27. desember 2016

Samandrag

Tilsynet er gjennomført med heimel i lov 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelseslova) § 29 og forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Målet med tilsynet er å undersøke om Suldal kommune sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i samsvar med krava i sivilbeskyttelseslova og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Fylkesmannen avdekka fire avvik i tilsynet med Suldal kommune.

Avvik 1

Suldal kommune sin heilskaplege risiko- og sårbarheitsanalyse oppfyller ikkje alle krava i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik 2

Kommunen oppfyller ikkje alle krava til eit heilskapleg og systematisk samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeid.

Avvik 3

Suldal kommune kan ikkje dokumentere at dei har eit system for opplæring, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Avvik 4

Kommunen kan ikkje dokumentere skriftleg evaluering frå hendingar og øvingar, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Innhald

Samandrag	1
1. Bakgrunn for tilsynet	3
2. Rammer for tilsynet	3
3. Hovudintrykk	3
4. Resultat frå tilsynet	4
5. Grunnlagsdokument	5
6. Deltakarar i tilsynet	7

1. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet er gjennomført med heimel i lov 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivilbeskyttelse og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelseslova) § 29 og forskrift av 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Målet med tilsynet er å undersøke om Suldal kommune sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i samsvar med krava i sivilbeskyttelseslova og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Fylkesmannen ville sjå om kommunen i tråd med krava i lov og forskrift hadde:

- ein heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse)
- eit heilskapleg system for kommunen sitt samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeid
- ein overordna beredskapsplan
- øvingar og opplæring for tilsette som har ei rolle i kommunen si krisehandtering
- evalueringar av hendingar og øvingar

2. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippa for systemretta tilsyn. Skriftleg revisjonsvarsel blei sendt 4. juli 2016, og relevant dokumentasjon vart granska før tilsynet. Den 21. november var det opningsmøte og intervju med relevante personar i kommunen. Sluttmøtet var 28. november 2016.

Denne rapporten handlar om avvik og merknader som er avdekka under revisjonen. Avvik er manglande etterleving av krav i sivilbeskyttelseslova og/eller i forskrift til kommunal beredskapsplikt. Merknad er funn det er grunn til å peike på for å sikre betring i oppfølginga av føresegnene i beredskapsplikta.

Me gjer merksam på at Fylkesmannen berre undersøker om kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i tråd med lov og forskrift. Tilsynet gir difor ikkje ei fullstendig vurdering av kommunen sitt arbeid med dette.

3. Hovudinntrykk

Sjølv om Suldal har arbeidd godt med samfunnstryggleik og beredskap sidan sist tilsyn er det framleis noko att før kommunen har oppfylt alle krava i lov og forskrift. Dette er først og fremst knytt til ROS-analysen og oppfølginga av denne. Sjølv om ROS-analysen er omfattande og har god bredde, er den likevel ikkje konkret nok når det gjeld nokre område som til dømes kritisk infrastruktur.

Kommunen ønskjer å integrere arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap i sitt ordinære styringssystem. Det meiner me er positivt, men det må kunne dokumenterast skriftlig at krav i forskrifta om heilskapleg og systematisk arbeid er oppfylt.

Beredskapsplanen er blitt mykje betre sidan sist tilsyn, og nå står det berre att å få testa han skikkelig ut gjennom øving.

Me ser at det er mykje kompetanse og stor lokalkunnskap i kommunen. Dette er verdfullt i ein krisesituasjon, men særskilt mindre kommunar kan vere sårbare for fråvær av nøkkelpersonell. Derfor er det viktig at mest mogleg relevant informasjon og rutinar er nedskrive.

Suldal har i hovudsak ikkje vore råka av større alvorlege ulykker dei siste åra, men har likevel samla kriseleiinga ved fleire høve. Kommunen har låg terskel for å involvere krisestaben. Fylkesmannen meiner det er positivt at kommunen nyttar mindre hendingar til å få «øvd» kriseorganisasjonen sin. Hendingane er berre munnleg evaluerte i leiargruppa. For å gjere det lettare å følgje opp læringspunkta må dette dokumenterast skriftleg. Kommunen har gode varslingsrutinar internt og beredskapsmeldingar frå fylkesmannen blir følgde opp.

4. Resultat frå tilsynet

Fylkesmannen avdekka fire avvik i tilsynet med Suldal kommune.

Avvik 1

Suldal kommune sin heilskaplege risiko- og sårbarheitsanalyse oppfyller ikkje alle krava i sivilbeskyttelseslova, jamfør forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1 og 2.

Utfyllande kommentarar:

- Kommunen sin risiko- og sårbarheitsanalyse er for generell når det gjeld fleire viktige analyseområde. Dette gjeld særleg kritisk infrastruktur som straum (4.21), IKT (4.22) og mobilnett (4.23), men og på andre område som ekstrem regnvær og flaum (5.11) stein og jordras (5.31), brann og eksplosjon ved industrianlegg (7.23) og dyresjukdommar (9.21) er analysen for lite konkret. Det må kome klarare fram kor sårbar kommunen er og kva område som mest utsette. Dette for at analysen skal vere grunnlag for å velje nødvendige tiltak for å redusere sannsynlegheit, sårbarheit og konsekvensar.
- Det kjem ikkje godt nok fram kva hendingar som kan føre til evakuering og behov for befolkningsvarsling i Suldal.
- Vurderingar for å velje ut hendingar med akseptable, uakseptable og særskilt høg risiko blir ikkje godt forklarte eller grunngjeve. Dette gjer analysen lite brukarvennleg som styringsgrunnlag.

Avvik 2

Kommunen oppfyller ikkje alle krava til eit heilskapleg og systematisk samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeid.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 3 og 9.

Utfyllande kommentarar:

- Suldal har mål for arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap og dette er gjennomgåande i fleire styringsdokument. Me ser ein samanheng mellom kommuneplan, økonomiplan og handlingsprogram og årsmelding. Det manglar likevel ei binding til ROS-analysen slik at me kan sjå at resultatata frå analysen er grunnlag for korleis kommunen arbeider med samfunnstryggleik og beredskap.

- Tiltaka frå ROS-analysen er ikkje prioriterte, og det er ikkje dokumentert nokon systematikk når det gjeld kva som blir følgt opp og korleis dette skal bli gjort. Fleire av tiltaka er dessutan lite konkrete, noko som og gjer dei vanskelege å følgje opp.
- Kommunen kan ikkje dokumentere at dei systematisk har vurdert om funn i den heilskaplege ROS-analysen bør integrerast i planar og prosessar etter plan og bygningslova. Dette kan skyldast at ROS-analysen er lite konkret på fleire relevante område.

Avvik 3

Suldal kommune kan ikkje dokumentere at dei har eit system for opplæring, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 7 og 9.

Utfyllande kommentarar:

Alle som har ei rolle i kommunen si krisehandtering skal ha nødvendig opplæring. Suldal har fleire opplæringstiltak, men desse er ikkje sett i system og i tilhøve til kvarandre. I intervjuva kom fram at nokre ikkje hadde fått opplæring. Det som står i beredskapsplanen blir for generelt og uforpliktande.

Avvik 4

Kommunen kan ikkje dokumentere skriftleg evaluering frå hendingar og øvingar, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 8 og 9.

Utfyllande kommentarar:

Alle evalueringar frå større hendingar og frå øvingar skal dokumenterast skriftleg. Dette for å sikre at øvingar og hendingar blir systematisk følgde opp i organisasjonen, og at kommunen kan gjere nødvendige endringar når det gjeld førebygging og handtering av uønskte hendingar.

5. Grunnlagsdokument

Oversikt over dokument som Fylkesmannen har brukt som grunnlag for tilsynet i Suldal:

- Organisasjonskart Suldal kommune
- Sak i kommunestyret før oppstart ROS-analyse med metode og framgangsmåte, vedtatt 17. januar 2014
- Heilskapleg ROS-analyse for Suldal kommune 2014, vedtatt i kommunestyret 9. september 2014
- Sak i kommunestyret om heilskapleg ROS-analyse, vedtatt 9. september 2014
- Notat om oppfølging av kommunestyrevedtak ROS-analyse, 27. oktober 2014
- Sak i kommunestyret om overordna beredskapsplan, vedtatt 8. september 2015
- Beredskapsplan for Suldal kommune, utarbeida august 2015, sist revidert 10. desember 2015
- Kommuneplan 2015 – 2024, vedtatt 17. mars 2015
- Planstrategi – perioden 2016 - 2019, 14. oktober 2016
- Økonomiplan med handlingsprogram 2016-2019, vedtatt 8. desember 2015
- Diverse brannøvingar
- Lokal pandemiplan for Suldal kommune, sist oppdatert 15. oktober 2016
- Smittevernplan for Suldal kommune 2016, sist oppdatert 15. oktober 2016
- Helseberedskapsplan for Suldal kommune , revidert oktober 2016
- Tiltaksplan ved akutte kriser, revidert 2016
- Beredskapsplan for vannforsyningen i Suldal, september 2015
- Tilsynsrapport frå Mattilsynet etter tilsyn med vassforsyningssystem, 3. august 2016
- Kartlegging grunnforhold Sandsområdet, 10. juni 2014
- Diverse utdrag for årsmeldinger
- Fylkesmannen sin rapport frå sist tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap i Suldal kommune, 17. april 2013
- Diverse kart frå Temakart Rogaland

6. Deltakarar i tilsynet

I tabellen under er det oversikt over deltakar på opningsmøtet, intervju og sluttmøtet:

Namn	Funksjon /stilling	Opningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Gerd Helen Bø	ordfører	X	X	X
Øyvind Valen	rådmann	X	X	
Dagfinn Helland	beredskapskoordinator	X	X	X
Torbjørn Guggedal	kommunalsjef teknisk drift, kultur og introduksjonstenesta/ planansvarleg	X	X	X
Turid Vaage	leiar servicetorget/ informasjonsansvarleg	X	X	X
Grethe Jæger Anglevik	kommunalsjef helse og omsorg	X		X
Nils Erik Eide	kommunalsjef oppvekst	X		X
Morten Aarhus	brannsjef, vegansvarleg	X		X
Torbjørn Nordmark	driftssjef/ evakueringsansvarleg		X	
Harald Bjarne Hellesten	kommuneoverlege			X

Frå Fylkesmannen i Rogaland deltok:

- Grete Flåten, revisjonsleiar/seniorrådgivar
- Reidar Johnsen, revisor/fylkesberedskapssjef
- Maren Skåden, observatør/ juridisk rådgivar